

Tehtävät Minun kestävä arkeni –kokonaisuuden lopuksi

Tehtävä 1: Mitä jos? Heikot signaalit – toisenlaisia tarinoita tulevaisuudesta

Kun olette suorittaneet kaikki Minun kestävä arkeni –kokonaisuuden osiot, voitte halutessanne tehdä ryhmissä teemoja soveltavan pohdiskelu- ja keskustelutehtävän. Sitra on julkaissut Heikot signaalit 2022 – Tarinoita tulevaisuuksista –selvityksen, joka voi auttaa pohtimaan erilaisten heikkojen signaalien avulla tulevaisuuden toisenlaisia tarinoita.

Sitra määrittelee heikon signaalin “ensioireeksi muutoksesta tai merkiksi nousevasta asiasta, joka saattaa olla tulevaisuudessa merkittävä”. Tulevaisuuteen tulee liittymään myös muutoksia, epävarmuutta ja yllätyksiä. Heikkojen signaalien avulla voitte harjoitella “mitä jos” -kysymysten kysymistä.

Tehtävän voi tehdä pienissä ryhmissä pelaamalla interaktiivista **Mitä jos? Heikot signaalit 2022 - toisenlaisia tarinoita tulevaisuudesta** -Wordwall-peliä, jossa onnenpyörä arpoo vuorollaan heikot signaalin. Ryhmät voivat pohtia “mitä jos” kysymystä heikkojen signaalien kohdalla. Linkki peliin: <https://wordwall.net/fi/resource/31209782>

Voit halutessasi ennen tehtävää esitellä johdantona muutama Sitran heikkoa signaalia tarkemmin ryhmälle. Voit valita esimerkiksi jonkun alla olevista kuvauksista tai jotkut muut Sitran Heikot signaalit 2022 –julkaisusta: <https://www.sitra.fi/julkaisut/heikot-signaalit-2022/>

“Mitä jos kotitalous on kiertotaloutta?

Muistelen aikaa ennen harmaata vettä, aikaa ennen ravinnekiertoa, aikaa ennen hiivaproteiinia. Lapsuudessa vesi, ruoka, jäte, energia – kaikki – meni suoraan kodista läpi. Yhteen suuntaan, kuin järven pohjaan vajoava kivi. Nyt kaikki, mikä kotiin tulee, on osa jatkuvaa ja loppumatonta kiertoa. Olen juonut tämän saman veden kymmeniä, ehkä satoja kertoja. Tämän saman veden, jota kotini kasvit, sienet, proteiinit ja sammaleet juovat. Minä ja pekilosienet, osterivinokkaat ja hiivat. Niin, ja alakerran vuohi.”

“Mitä jos kulutus muuttuu tekemiseksi?

Kovaääninen puhe ja kameravalot havahduttavat minut ajatuksistani. Jahas, taas joku tekee speaktaakkelia kauppareissustaan. Koska en halua päätyä hänen somevirtaansa, pujahdan materiaalisammioiden välistä kohti kaupan aukion korjauspajaa. Kohta alkaa oppitunti ja työpaja kenkien korjaamisesta. Lenkkarini irvistelevät ehkä viimeistä kertaa.”

“Mitä jos juuri kukaan ei syö lihaa tai juo alkoholia?”

No olipas tosiaan klassikkoleffa, totean äidilleni, kun poistumme elokuvateatterista. Järjetöntä päihteiden käyttöä ja eläinten rääkkäystä. Äitini yrittää selittää, että ei se sellaiselta aikanaan tuntunut, tuollainen alkoholin käyttö ja lihansyönti oli ihan normaalia. Pudistelen päätäni. Mitäköhän minun lapseni tulevat aikanaan ihmettelemään nykyisistä tavoista?”

“Mitä jos muutamme pois kaupungeista?”

Vai että citymaalainen! Pikemminkin landekaupunkilainen, tuumin, kun poljen aurinkopaneelien varjostamien sieniviljelysten ohi pois kylätalolta. Muut eivät tunnu ymmärtävän, miksi haluan vielä käydä betonilähiöissä, kun töitä olisi täällä lähempänäkin tarjolla. Minua kuitenkin kiehtoo juuri kaupunkimaisten ympäristöjen ennallistaminen ja ekosysteemien kunnostaminen noiden kolkonharmaiden seinien varjoon”

“Mitä jos juuri kukaan ei syö lihaa tai juo alkoholia?”

No olipas tosiaan klassikkoleffa, totean äidilleni, kun poistumme elokuvateatterista. Järjetöntä päihteiden käyttöä ja eläinten rääkkäystä. Äitini yrittää selittää, että ei se sellaiselta aikanaan tuntunut, tuollainen alkoholin käyttö ja lihansyönti oli ihan normaalia. Pudistelen päätäni. Mitäköhän minun lapseni tulevat aikanaan ihmettelemään nykyisistä tavoista?”

Lähde:

Sitra, 2022. Dufva, M. & Rowley, C. Sitran selvityksiä 200. Heikot signaalit 2022. Tarinoita tulevaisuuksista.

Tehtävä 2: Syventävä ryhmätehtävä, projektityö

Kun olette suorittaneet kaikki Minun kestävä arkeni -kokonaisuuden osiot, voitte halutessanne tehdä ryhmissä tai isolla ryhmällä soveltavan oman projektityön. **Voitte pohtia yhdessä sitä, millä tavoin kestävää tulevaisuutta voisi edistää oman arjen lähiympäristöissä.**

Kun haluaa lähteä itse vaikuttamaan asioihin, on hyvä tunnistaa, että paikallisiin asioihin on usein paljon helpompaa vaikuttaa kuin laajoihin globaaleihin kysymyksiin. Mitä laajemmalle päätöksillä on vaikutusta, sitä laajempia ihmisjoukkoja tarvitaan myös tekemään päätöksiä. Paikallisiin asioihin on mahdollista vaikuttaa myös pienemmällä joukolla. Toisaalta paikallisiin asioihin ja päätöksiin vaikuttamalla voi edistää muutosta myös laajemmin valtakunnallisesti ja globaalisti

Valitkaa yhdessä yksi kestävään tulevaisuuteen liittyvä kehitysidea lähiympäristöstä tai esim. lukiosta. Päätäkää toimintasuunnitelma tai projekti siitä, miten lähdette konkreettisesti edistämään kehitysideoanne (se voi olla esimerkiksi vaikuttamiskampanja, oman toiminnan järjestämistä, muiden kouluttamista, idean viemistä eteenpäin, ehdotuksia). Mahdollisuuksien mukaan voitte tehdä yhteistyötä eri toimijoiden, kuten kunnan eri sektoreiden, järjestöjen tai yritysten kanssa.

Vastatkaa seuraaviin kysymyksiin ja tehkää toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelman toteutus voi olla oma valitsemanne.

- Kehitysideoan tavoite? Mitä haluatte muuttaa?
- Millainen ideanne on? Selittäkää se.
- Mitä pitää tehdä, jotta tavoite toteutuu?
- Miten idea edistää kestäväää tulevaisuutta?
- Yhteistyötahot? Kehen voitte olla yhteydessä?
- Aikataulu? Missä ajassa kehitysidea toteutetaan?
- Tehkää työnjako oman ryhmänne kesken ja valitkaa roolit. Esimerkkejä rooleista:
 - Johtaja
 - Sihteeri (kirjoittaa kaiken sopiman ylös), sihteerirooli voi myös vaihtua
 - Rahoitusvastaava
 - Viestintävastaava
 - Tapahtumavastaava
 - Käytännönjärjestelijät
 - Muita?

Esitelkää ideanne ryhmällemme ja lopuksi toteuttakaa kehitysideoanne.